

TRIỂN KHAI THỰC HIỆN CƠ CHẾ ỦY QUYỀN TẠI THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH THEO NGHỊ QUYẾT SỐ 54/2017/QH14 NGÀY 24 THÁNG 11 NĂM 2017 CỦA QUỐC HỘI

THS. NGUYỄN THỊ KIM DUNG⁽¹⁾

TÓM TẮT

Bài viết trình bày một số nội dung nổi bật trong việc Ủy ban Nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh ủy quyền cho các sở - ngành và Ủy ban Nhân dân các quận - huyện thực hiện một số nhiệm vụ, quyền hạn của Ủy ban Nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh trên lĩnh vực đô thị - môi trường, lĩnh vực giao thông vận tải, lĩnh vực kinh tế - ngân sách - dự án, lĩnh vực thông tin truyền thông, lĩnh vực văn hóa - xã hội - khoa học và lĩnh vực nhân sự; qua đó có nhận thức đúng đắn về cơ chế ủy quyền tại Thành phố Hồ Chí Minh; góp phần triển khai thực hiện có hiệu quả Nghị quyết số 54/2017/QH14 ngày 24 tháng 11 năm 2017 của Quốc hội về thi điểm cơ chế, chính sách đặc thù phát triển Thành phố Hồ Chí Minh và các văn bản triển khai thực hiện Nghị quyết này tại Thành phố Hồ Chí Minh.

Từ khóa: Thành phố Hồ Chí Minh; Nghị quyết số 54/2017/QH14 ngày 24 tháng 11 năm 2017; ủy quyền...

Ngày 24 tháng 11 năm 2017, Quốc hội đã thông qua Nghị quyết số 54/2017/QH14 về thi điểm cơ chế, chính sách đặc thù phát triển Thành phố Hồ Chí Minh (sau đây viết tắt là Nghị quyết số 54/2017/QH14). Nghị quyết số 54/2017/QH14 có hiệu lực từ 15 tháng 01 năm 2018. Một trong những nội dung quan trọng trong Nghị quyết số 54/2017/QH14 là cho phép thực hiện cơ chế ủy quyền tại Thành phố Hồ Chí Minh (TP.HCM). Ủy ban Nhân dân (UBND) TP.HCM đã có văn bản quyết định ủy quyền cho các sở - ngành và UBND các quận - huyện thực hiện một số nhiệm vụ, quyền hạn của UBND TP.HCM trên các lĩnh vực đô thị - môi trường, kinh tế - ngân sách - dự án và văn hóa - xã hội - khoa học. Việc ủy quyền này được thực hiện từ ngày 20 tháng 01 năm 2019 cho đến hết ngày

30 tháng 11 năm 2022⁽¹⁾, và có những nội dung nổi bật sau:

I. Trong lĩnh vực đô thị - môi trường

UBND TP.HCM ủy quyền cho UBND quận - huyện quyết định toàn bộ công tác thu hồi đất đối với các trường hợp quy định tại Khoản 3 Điều 66 Luật Đất đai năm 2013; chịu trách nhiệm bán nhà ở cũ thuộc sở hữu nhà nước trên địa bàn; quản lý và tự cân đối, sử dụng quỹ nhà, đất tái định cư trên địa bàn phù hợp với điều kiện của địa phương; quản lý và tổ chức thực hiện công tác thu gom, vận chuyển chất thải rắn sinh hoạt trên địa bàn.

Sở Tài nguyên và Môi trường được ủy quyền

⁽¹⁾ Thành phố Hồ Chí Minh: "UBND TP.HCM ủy quyền thực hiện một số nhiệm vụ, quyền hạn", từ website: <http://www.hochiminhcity.gov.vn/thongintinhthanhpho/thongintuyentruyen/lists/Posts/Post.aspx?List=49d70ac4%2D6017%2D40fd%2D9c0a%2D8d03227ab911&ID=7242&Web=9e81d926%2D527e%2D4781%2Db409%2Df054619f1528>, truy cập ngày 29/5/2019.

thẩm định, phê duyệt Báo cáo đánh giá tác động môi trường (trừ các dự án trong Khu Chế xuất, Khu Công nghiệp, Khu Công nghệ cao đã được ủy quyền cho Ban Quản lý các Khu Chế xuất và Công nghiệp TPHCM, Ban Quản lý Khu Công nghệ cao TPHCM và các dự án cải tạo, sửa chữa chung cư cũ, xây dựng chung cư mới thay thế chung cư cũ được xây dựng trước năm 1975 trên địa bàn TPHCM đã được ủy quyền cho UBND quận).

2. Trong lĩnh vực giao thông vận tải

Sở Giao thông vận tải được ủy quyền xây dựng quy hoạch phát triển vận tải hành khách bằng xe taxi; quản lý vận tải bằng xe taxi, xây dựng và quản lý điểm đỗ cho xe taxi; xây dựng các điểm đón, trả khách cho xe taxi tại các đầu mối giao thông, khu dân cư, các địa điểm văn hóa, thể thao, du lịch, trung tâm thương mại, khu nghỉ dưỡng, nơi khám chữa bệnh và trên các tuyến đường trong khu vực nội thành; tổ chức điểm đỗ taxi công cộng phù hợp với quy hoạch phát triển giao thông vận tải và đặc thù của TPHCM; phê duyệt vị trí điểm đón, trả khách tuyến cố định trên địa bàn TPHCM; phê duyệt và công bố vị trí các điểm dừng, đỗ đón, trả khách du lịch tại các khu du lịch, điểm du lịch, di tích lịch sử, danh lam thắng cảnh, cơ sở lưu trú du lịch, phối hợp với các bến xe, nhà ga, bến cảng, sân bay để bố trí vị trí dừng, đỗ đón, trả khách du lịch; tổ chức quản lý, đảm bảo an toàn giao thông, an ninh trật tự về vệ sinh môi trường tại khu vực điểm đón, trả khách tuyến cố định trên địa bàn TPHCM; quy định tổ chức giao thông cho xe ô tô vận tải khách du lịch được phép hoạt động không hạn chế về thời gian trên tuyến đường dẫn đến các cơ sở lưu trú du lịch, khu du lịch, điểm du lịch theo hợp đồng vận tải khách du lịch hoặc hợp đồng lữ hành; phê duyệt điểm đón, trả khách phục vụ vận tải hành khách tuyến cố định trên địa bàn TPHCM

Sở Giao thông vận tải được ủy quyền quyết định phân khai chi tiết vốn đầu tư công trên cơ

sở tổng vốn được giao trung hạn và hàng năm thực hiện 8 chương trình đầu tư công gồm: (1) Chương trình sửa chữa lớn hệ thống các công trình giao thông; (2) Chương trình sửa chữa vừa hệ thống các công trình giao thông; (3) Chương trình thực hiện cấp bách các công trình giao thông và hạ tầng kỹ thuật; (4) Chương trình đảm bảo giao thông các công trình; (5) Chương trình phòng chống sạt lở bờ sông, kênh, rạch; (6) Chương trình phát triển mảng xanh; (7) Chương trình cải tạo, nâng cấp, lắp đặt mới hệ thống chiếu sáng công cộng và đèn tín hiệu giao thông; (8) Chương trình ngầm hóa hệ thống chiếu sáng công cộng.

Giám đốc Sở Giao thông vận tải được ủy quyền tổ chức giao thông trên các hệ thống đường tại địa bàn TPHCM; phê duyệt tiêu chuẩn kỹ thuật của dự án xây dựng tuyến đường sắt đô thị số 1, tuyến Bến Thành - Suối Tiên và dự án xây dựng tuyến tàu điện ngầm số 2, tuyến Bến Thành - Tham Lương.

3. Trong lĩnh vực kinh tế - ngân sách - dự án

UBND TPHCM ủy quyền cho UBND quận - huyện trực tiếp thực hiện chức năng quản lý nhà nước về chợ loại 1; ban hành quyết định thành lập chợ loại 2, loại 3; trực tiếp thực hiện trong tổ chức đấu thầu lựa chọn doanh nghiệp kinh doanh khai thác chợ theo chủ trương kêu gọi xã hội hóa hiện nay; thực hiện một số nhiệm vụ đối với Công ty TNHH MTV Dịch vụ Công ích quận - huyện.

Giám đốc Sở Tài chính được ủy quyền thực hiện một số nội dung: tiếp nhận toàn bộ số tiền Việt Nam, ngoại tệ, tài sản, tang vật, phương tiện do cơ quan Thi hành án các cấp hoặc cơ quan đang quản lý tiền Việt Nam, ngoại tệ, tài sản, phương tiện, tang vật chuyển giao, tổ chức bán đấu giá tài sản, tang vật, phương tiện (nếu có); trích số tiền Việt Nam, ngoại tệ và tiền thu được từ bán đấu giá tài sản, tang vật, phương tiện cho Quỹ phòng, chống tội phạm Trung ương, Quỹ

phòng, chống tội phạm TP.HCM và các cơ quan điều tra trực tiếp khám phá, thụ lý chính vụ án về hình sự.

4. Trong lĩnh vực thông tin - truyền thông

Sở Thông tin và Truyền thông được ủy quyền thực hiện công khai thông tin doanh nghiệp nhà nước thuộc TP.HCM trên Cổng thông tin điện tử của UBND TP.HCM; thực hiện công khai thông tin tài chính định kỳ (6 tháng, năm) của các doanh nghiệp nhà nước thuộc TP.HCM trên trang thông tin điện tử của đơn vị thuộc Cổng thông tin điện tử của UBND TP.HCM; quyết định phân khai chi tiết vốn đầu tư công và vốn sự nghiệp phát triển trên cơ sở tổng vốn được giao trung hạn và hàng năm của các dự án thuộc lĩnh vực thông tin, truyền thông, bưu chính, viễn thông.

5. Trong lĩnh vực văn hóa - xã hội - khoa học

UBND TP.HCM ủy quyền cho UBND quận - huyện phê duyệt mức thu của trường tiên tiến theo xu thế hội nhập và quốc tế đối với các trường học thuộc địa bàn quản lý.

Sở Giáo dục và Đào tạo được ủy quyền phê duyệt mức thu của trường tiên tiến theo xu thế hội nhập và quốc tế đối với các trường học thuộc Sở Giáo dục và Đào tạo quản lý. Chủ tịch UBND TP.HCM ủy quyền cho Giám đốc Sở Giáo dục và Đào tạo ban hành Quyết định thành lập Trung tâm ngoại ngữ, tin học đối với các Trung tâm ngoại ngữ, tin học trực thuộc; các Trung tâm ngoại ngữ, tin học thuộc trường Trung cấp; các Trung tâm ngoại ngữ, tin học do các tổ chức, cá nhân đề nghị.

Sở Thông tin và Truyền thông được ủy quyền kiểm tra các điều kiện hoạt động của văn phòng đại diện cơ quan báo chí; xem xét, cho phép tổ chức hợp báo, đình chỉ cuộc hợp báo.

Sở Văn hóa và Thể thao được ủy quyền giải quyết một số thủ tục hành chính như: cấp, cấp lại, thu hồi giấy chứng nhận đủ điều kiện kinh doanh hoạt động thể thao đối với các cơ sở kinh

doanh hoạt động thể thao trên địa bàn TP.HCM; thực hiện thủ tục cấp, thu hồi giấy phép cho đối tượng thuộc TP.HCM mới tổ chức, cá nhân nước ngoài vào biểu diễn nghệ thuật, trình diễn thời trang tại địa phương; thực hiện thủ tục cấp, thu hồi giấy phép cho tổ chức, cá nhân Việt Nam trên địa bàn TP.HCM ra nước ngoài biểu diễn nghệ thuật, trình diễn thời trang; thủ tục cấp giấy phép triển lãm mỹ thuật; thủ tục cấp giấy phép tổ chức trại sáng tác điêu khắc không có sự tham gia của tổ chức, cá nhân nước ngoài; thủ tục cấp, cấp lại, đổi, tạm đình chỉ, thu hồi giấy chứng nhận đăng ký hoạt động của cơ sở hỗ trợ nạn nhân bạo lực gia đình; cơ sở tư vấn về phòng, chống bạo lực gia đình; giải thể cơ sở hỗ trợ nạn nhân bạo lực gia đình; cơ sở tư vấn về phòng, chống bạo lực gia đình; thủ tục tiếp nhận văn bản thông báo đối với vận động sáng tác, trại sáng tác, thi, liên hoan tác phẩm nhiếp ảnh tại Việt Nam không phải do các Bộ, ban, ngành, đoàn thể Trung ương và tổ chức nước ngoài tổ chức; thủ tục cấp giấy phép đối với triển lãm tác phẩm nhiếp ảnh tại Việt Nam; thủ tục cấp giấy chứng nhận đủ điều kiện kinh doanh đối với câu lạc bộ thể thao chuyên nghiệp; thủ tục cấp, cấp lại, sửa đổi, bổ sung, thu hồi giấy phép thành lập Văn phòng đại diện doanh nghiệp quảng cáo nước ngoài tại TP.HCM.

Sở Khoa học và Công nghệ được ủy quyền quyết định danh mục nhiệm vụ có mức kinh phí dưới 3 tỷ đồng đối với lĩnh vực khoa học tự nhiên và công nghệ và danh mục nhiệm vụ có mức kinh phí dưới một tỷ đồng đối với lĩnh vực khoa học xã hội và nhân văn.

6. Trong lĩnh vực nhân sự

Trừ các chức danh thuộc thẩm quyền phê chuẩn, bổ nhiệm của Chủ tịch UBND TP.HCM và Bộ Nội vụ, Chủ tịch UBND TP.HCM ủy quyền cho Thủ trưởng các sở - ngành, Chủ tịch UBND quận - huyện bổ nhiệm ngạch, chuyển ngạch công chức đối với các trường hợp giữ ngạch chuyên viên chính và tương đương trở

xướng, bỏ nhiệm chức danh nghề nghiệp, chuyển chức danh nghề nghiệp đối với viên chức từ hạng 2 và tương đương trở xuống, kể cả các chức danh nghề nghiệp có hạng cao hơn nhưng hệ số lương tương đương ngạch chuyên viên chính; quyết định nâng bậc lương thường xuyên, nâng bậc lương trước thời hạn do lập thành tích xuất sắc trong thực hiện nhiệm vụ, nâng bậc lương trước hạn để nghỉ hưu và mức hưởng phụ cấp thâm niên vượt khung, định mức phụ cấp thâm niên nghề, giải quyết thôi việc, nghỉ hưu đối với cán bộ, công chức đang hưởng lương ngạch chuyên viên chính và tương đương trở xuống, viên chức đang hưởng lương chức danh nghề nghiệp hạng 2 và tương đương trở xuống, kể cả các chức danh nghề nghiệp có hạng cao hơn nhưng có hệ số lương tương đương ngạch chuyên viên chính; quyết định xử lý kỷ luật đối với công chức thuộc thẩm quyền bỏ nhiệm, quản lý và sử dụng; thẩm quyền xử lý kỷ luật đối với viên chức thực hiện theo Điều 14 Nghị định số 27/2012/NĐ-CP ngày 6 tháng 4 năm 2012 của Chính phủ quy định về xử lý kỷ luật viên chức và trách nhiệm bồi thường, hoàn trả của viên chức.

Giám đốc Sở Nội vụ được ủy quyền ban hành văn bản gửi Bộ Nội vụ thống nhất ý kiến về tiếp nhận công chức không qua thi tuyển; ban hành quyết định tiếp nhận công chức không qua thi tuyển và xét chuyển cán bộ, công chức; ký quyết định bổ nhiệm, bỏ nhiệm lại, miễn nhiệm, thay thế kế toán trưởng đơn vị dự toán cấp 1 thuộc thẩm quyền quyết định của Chủ tịch UBND TP.HCM.

Giám đốc Sở Lao động - Thương binh và Xã hội được ủy quyền tiếp nhận, xem xét, quyết định công nhận Hiệu trưởng (trưởng Trung cấp) thực hiện trên địa bàn TP.HCM.

Thủ trưởng sở - ngành là cơ quan chủ quản của trường Trung cấp công lập trực thuộc được ủy quyền tiếp nhận, xem xét, quyết định bổ nhiệm, miễn nhiệm, cách chức Hiệu trưởng, Phó Hiệu

trưởng trường Trung cấp công lập trực thuộc.

Chủ tịch UBND quận - huyện được ủy quyền tiếp nhận, xem xét, quyết định bổ nhiệm, miễn nhiệm Giám đốc, Phó Giám đốc Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp công lập trực thuộc và xem xét, quyết định công nhận, không công nhận Giám đốc Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp tư thục trên địa bàn TP.HCM.⁽²⁾

Như đã phân tích ở trên, đến nay UBND TP.HCM và Chủ tịch UBND TP.HCM đã có văn bản ủy quyền cho các sở - ngành và UBND các quận - huyện thực hiện một số nhiệm vụ, quyền hạn của UBND TP.HCM và của Chủ tịch UBND TP.HCM (thực hiện từ ngày 20 tháng 01 năm 2019 cho đến hết ngày 30 tháng 11 năm 2022). Tuy nhiên, cần xác định rằng việc trao quyền của chính quyền trung ương cho chính quyền địa phương và của các cấp chính quyền địa phương cấp trên cho chính quyền cấp dưới ở Việt Nam hiện nay không thể thực hiện một cách nóng vội, mà là thực hiện có lộ trình phù hợp, từng bước một (vừa trao, vừa tổng kết, rút kinh nghiệm và tiến hành một cách thận trọng).

Từ những phân tích trên, thiết nghĩ, TP.HCM nên mạnh dạn hơn nữa trong việc ủy quyền - tận dụng một cách tối nhất cơ chế mà Luật Tổ chức chính quyền địa phương năm 2015 và Nghị quyết số 54/2017/QH14 cho phép.

Thực tế cho thấy, việc ủy quyền là công việc không dễ dàng và sẽ gặp không ít lực cản, vì đó chính là hoạt động chuyển giao quyền lực từ chính quyền cấp trên xuống chính quyền cấp dưới, do vậy cần nghiên cứu kỹ, thường xuyên tổ chức đánh giá, rút kinh nghiệm từ thực tiễn, đặc biệt trong việc xây dựng mô hình chính quyền đô thị của TP.HCM, trong quá trình xây dựng các dự án, đề án, phương án, cần đặc biệt

⁽²⁾ Thành phố Hồ Chí Minh: "Chủ tịch UBND Thành phố ủy quyền thực hiện một số nhiệm vụ, quyền hạn"; từ website:

chú ý đến tính hợp hiến, hợp pháp về cả nội dung, hình thức, thẩm quyền, trình tự, thủ tục trong quá trình thực hiện.

Trong thời gian tới, UBND TP.HCM tiếp tục triển khai Quyết định số 6179/QĐ-UBND ngày 23 tháng 11 năm 2017 phê duyệt Đề án "Xây dựng thành phố Hồ Chí Minh trở thành đô thị thông minh giai đoạn 2017 - 2020, tầm nhìn đến năm 2025" và các Kế hoạch xây dựng 4 Trung tâm: (1) Kho dữ liệu dùng chung và phát triển Hệ sinh thái dữ liệu mở, (2) Trung tâm điều hành đô thị thông minh, (3) Trung tâm an toàn thông tin Thành phố, (4) Trung tâm mô phỏng dự báo xây dựng chiến lược phát triển kinh tế xã hội của Thành phố; tiếp tục triển khai có hiệu quả Kế hoạch số 8127/KH-UBND ngày 29 tháng 3 năm 2017 của UBND TP.HCM và Kế hoạch số 1151/KH-UBND vừa mới được UBND TP.HCM thông qua ngày 29 tháng 3 năm 2019 về triển khai thực hiện Nghị quyết số 54/2017/QH14 của Quốc hội. Với những kết quả đạt được đáng ghi nhận trong thời gian qua, cùng với việc tiếp tục thực hiện có hiệu quả cơ chế ủy quyền, tin rằng TP.HCM sẽ có bước phát triển mạnh mẽ hơn nữa, xứng đáng với sự kỳ vọng của Đảng, Nhà nước và Nhân dân.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Luật Tổ chức chính quyền địa phương ngày 19 tháng 6 năm 2015.
2. Quốc hội: *Nghị quyết số 54/2017/QH14 ngày 24 tháng 11 năm 2017 về thi điểm cơ chế, chính sách đặc thù phát triển Thành phố Hồ Chí Minh.*
3. UBND TP.HCM: *Kế hoạch số 8127/KH-UBND ngày 29 tháng 3 năm 2017 về triển khai các nội dung, đề án thực hiện Nghị quyết số 54/2017/QH14 của Quốc hội.*
4. UBND TP.HCM: *Kế hoạch số 1151/KH-UBND ngày 29 tháng 3 năm 2019 về triển khai thực hiện Nghị quyết số 54/2017/QH14 của Quốc hội năm 2019.*
5. UBND TP.HCM: *Báo cáo kết quả 01 năm triển khai thực hiện 4 nhiệm vụ trọng tâm của Đề án "Xây dựng thành phố Hồ Chí Minh trở thành đô thị thông minh giai đoạn 2017 - 2020, tầm nhìn đến năm 2025" (tháng 01 năm 2019).*
6. Thành phố Hồ Chí Minh: "UBND TP.HCM ủy quyền thực hiện một số nhiệm vụ, quyền hạn"; từ website: <http://www.hochiminhcity.gov.vn/thongtinthanhpho/thongtintuyentruyen/Lists/Posts/Post>.
7. Thành phố Hồ Chí Minh: "Chủ tịch UBND Thành phố ủy quyền thực hiện một số nhiệm vụ, quyền hạn"; từ website: <http://www.hochiminhcity.gov.vn/thongtinthanhpho/tintuc/Lists/Posts/Post>.

